

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 131/18

Møtedato: 29.11.2018

Dato: 01.11.2018

Arkivsaksnr: 2018/7518

Revisjon av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.)

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 129/17, Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/s_129-17_fremtidig_organisering_og_kvalitetssikring_av_forskerutdanningen_ved_universitetet_i_bergen.pdf
- Revisjon av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen –høringsrunde. Forskningsutvalget sak 24/18
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/4000-3_saksforelegg_fu_okt_2018.pdf
- Revisjon av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen –nytt revisjonsutkast. Forskningsutvalget sak 26/18
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/4000-4_forskrift_fu_okt_2018_.pdf

Saken gjelder:

Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen ble behandlet i Universitetsstyrets møte i november 2017 (sak 129/17). Det ble da fattet vedtak om at UiB innfører fakultetsvise ph.d.-program, ved at det opprettes ett program for hvert fakultet. Universitetsstyret ba også om at ph.d.-forskriften revideres for å hjemle fakultetsvise programmer og fakultetenes myndighet. Universitetsstyret skal i denne saken vedta forslag til revidert Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.).

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret vedtar forslag til revidert Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.).

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

01.11.2018/ Kristin Egset Kjøde, Espen Dahle, Yngve Brynjulfsen, Bjørn Einar Aas og Christen Solheim (fung. avd. dir.)

Vedlegg:

1. Utkast til revidert forskrift for graden philosophiae doctor

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
131/18

Møtedato:
29.11.2018

Arkivsaksnr:
2018/7518

Revisjon av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.)

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i sak 129/17 *Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen* at forskerutdanningen ved UiB skal organiseres i fakultetsprogram. Hvert ph.d.-program vil ha en programbeskrivelse som gir innholdet i ph.d.-programmet, og de utfyllende reglene som gjelder for dette ph.d.-programmet. Denne omleggingen krever at Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) revideres. Den reviderte forskriften vil hjemle fakultetenes nye mandat til å fastsette og endre programbeskrivelse samt hjemle fakultetets myndighet til å gi egne regler for sitt ph.d.-program. Universitetsstyret vil i februar 2019 bli forelagt en egen sak om opprettelse av ph.d.-program ved de respektive fakultet.

Overgangen til fakultets-ph.d.-program gjør at noe av innholdet i dagens forskrift kan tas inn i de nye programbeskrivelsene. Dette vil gjøre ph.d.-forskriften tydeligere. I revisjonsprosessen har ph.d.-forskriften også blitt revidert på bakgrunn av endringer i Universitets- og høyskoleloven, og den har blitt oppdatert til gjeldene rett. På bakgrunn av høringsinnspillene og diskusjonen i Forskningsutvalget har også forskriften blitt tydeligere på enkelte områder som har blitt oppfattet som uklare eller lite tjenlige.

Utkastet til revidert ph.d.-forskrift ble sendt på høring til fakultetene 21. juni. Det humanistiske fakultet (HF), Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN), Det medisinske fakultet (MED), Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV), Det psykologiske fakultet (PSY) og Det juridiske fakultet (JUS) hadde levert innspill til fristen som var satt til 28. september. I etterkant av høringsfristen har Forskningsutvalget diskutert forskriftsrevisjonen i to møter, 10. og 31. oktober.

På grunnlag av Forskningsutvalgets samlede drøftinger i møtene 10. og 31. oktober, legges et komplett forslag til revidert forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen frem til behandling i Universitetsstyret. Forskningsutvalget råder Universitetsstyret til å slutte seg det fremlagte forskriftsutkastet.

Forskningsutvalgets behandling

Dette saksforelegget orienterer om Forskningsutvalgets behandling av forslag til større endringer eller de deler av forskriften der det fremkom ulike syn, og hvordan dette er nedfelt i det fremlagte forslaget til revidert forskrift.

§ 5-3. Avtaleperiode

For bedre oppfølging av ph.d.-kandidatene og bedre styringsdata for ph.d.-utdanningen var det enighet om at semesterregistrering bør være obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 7-3. Opplæringsdelens innhold

I høringsrunden hadde Det medisinske fakultet foreslått å fjerne kravet om minst fem studiepoeng i etikk og vitenskapsteori i opplæringsdelen. Forslaget ble støttet av det juridiske fakultet. De øvrige fakultetene og universitetsledelsen støttet forslaget til angivelse av et minimum på fem studiepoeng. Saken ble også drøftet i FU. På denne bakgrunn opprettholder det reviderte forslaget kravet om minst fem studiepoeng i etikk og vitenskapsteori i opplæringsdelen. Etikk og vitenskapsteori er viktig for UiB som institusjon, og angivelsen av studiepoeng bør anses som et mål på den minste samlede arbeidsmengden i dette temaet gitt over ett eller flere emner, kurs eller andre opplæringstilbud.

§ 11-3. Innlevering til ny bedømmelse

Flere fakultet har vært opptatt av at man må få mer detaljerte regler for bedømmelseskomiteen i tilfeller av underkjenning og innlevering til ny bedømmelse. Diskusjoner i Forskningsutvalget viste at man ønsket å beholde regelen fra dagens forskrift om at ved ny bedømmelse bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen også delta i den nye komiteen.

Mindre omarbeiding av avhandling etter innlevering

Flere fakultet har i høringsrunden spilt inn at de ønsker at bedømmelseskomiteen skal ha anledning til å anbefale mindre omarbeiding av avhandlingen før bedømmelseskomiteen avgjør om avhandlingen er verdig til å forsvares i disputas. I utvalgets diskusjon fremkom ulike syn på forslaget, også med hensyn til definisjon av hva slags omarbeiding som ville omfattes av et slikt tilbud. Utvalget vurderte det imidlertid som positivt at den såkalte 6-måneders regelen, som innebar at det måtte gå 6 måneder før ny innlevering av avhandlingen, var fjernet i forskriftsutkastet.

I det vedlagte revisjonsforslaget er det ikke åpnet for mindre omarbeiding av avhandlingen. Dette betyr at UiBs etablerte praksis opprettholdes. Forskningsutvalget ønsker imidlertid at dette spørsmålet blir utredet videre og lagt frem for utvalget til behandling, før det tas stilling til om en slik ordning bør gjelde for Universitetet i Bergen. I så tilfelle vil styret få seg forelagt en revidert versjon av denne bestemmelsen i et senere møte. Utvalget vektla at hensynet til kandidatenes rettssikkerhet er avgjørende, og at det ikke bør gjøres endringer fra etablert praksis på dette punktet uten at det har en klar hensikt og at det er grundig konsekvensutredet.

§ 13-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Det juridiske fakultet foreslo at forskriften bør definere formelle feil så langt det er mulig på tvers av fag ved UiB.

Spørsmålet ble drøftet i utvalget. En felles oppfatning er at det ved oppretting av formelle feil ikke skal gis anledning til å forbedre innholdet i avhandlingen. Gjennom utfyllende regler kan fakultetene selv definere hva som regnes som formelle feil, men eksempler på dette kan være skrivefeil, syntaks og ufullstendige referanser. I tidligere forskrifter har man også brukt begrepet errata, som er et tradisjonelt innarbeidet begrep. I praksis har errata hatt samme betydning som formelle feil. For å unngå usikkerhet om begrepsbruken er det i revisjonsutkastet angitt at formelle feil er det forskriftsmessige begrepet på feil som kan rettes opp, og errata brukes om listen som angir de opprettede feilene.

I revisjonsutkastet er det tatt inn nye formuleringer som fastsetter en prosedyre og en frist for retting av formelle feil i avhandlingen. Forslaget om at endringene ikke gir mulighet til å forbedre avhandlingen er imøtekommet ved at

«Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen.»

Det vises i denne sammenheng også til etterfølgende paragraf om Offentliggjøring, som slår fast at

«Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 13-2.».

Kandidater på forskerlinjene

Det medisinske fakultet tar opp kandidater til en egen forskerlinje. Forskerlinjen er en organisert forskerutdanning, og studentene påbegynner sine forskningsprosjekt under veiledning og fullfører opplæringsdelen mens de fortsatt er studenter. Forskerlinjer er under planlegging ved andre fakultet, og forskriften må derfor være generell nok til at fakultetenes forskerlinjer kan legges opp ulikt på grunnlag av fagenes egenart.

Revisjonsforslaget tar høyde for forskerlinjene og kandidater på forskerlinjene ved å åpne for at kandidater på forskerlinjene eller tilsvarende ordninger, kan få unntak fra kravet om at minimum ett år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter opptak på ph.d.-programmet (§ 5-2 Opptaksvedtak). Likeledes åpner forskriften for at kandidater på forskerlinjene kan unntas fra kravet om at 20 studiepoeng skal tas etter opptak til ph.d.-programmet og at elementer som skal inngå i opplæringsdelen, ikke bør være eldre enn fem år ved opptaksdato (§ 7-2. Opplæringsdelen omfang).

Andre forhold

§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen

Bestemmelsen tar sikte på å angi strukturen for roller og myndighet for ph.d.-utdanningen ved UiB. Et av endringsforslagene fra høringssvarene, som ble støttet i utvalgets drøfting, var forslaget om å stryke «særlig», slik at man får en uttømmende liste over fakultetets adgang til å gi utfyllende regler. I revisjonsutkastet er dette imøtekommet med følgende formulering:

«Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler til denne forskriften om opptakskrav, opptaksvedtak, avtaleperiode, midtveisevaluering, opplæringsdelen, framdriftsrapportering, ph.d.-avhandlingen, språk, dokumentasjon ved innlevering, retting av formelle feil, prøveforelesning og disputas.»

På denne måten unngås gjentakelser under relevante paragrafer om at fakultetet selv kan gi utfyllende regler.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen er kjennetegnet av god kvalitet. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at våre ph.d.-kandidater fullfører forskerutdanningen raskere enn hva som er tilfellet ved de andre store universitetene i Norge.

Forskrift for graden philosophiae doctor ble sist revidert i 2013. I perioden fra 2013 har forskerutdanningen gjennomgått endringer nasjonalt og ved universitetet selv. Dette gjør at

styringsstrukturer og regelverk må oppdateres slik at rammeverket best mulig ligger til rette for at Universitetet i Bergen kan opprettholde og forbedre kvaliteten i forskerutdanningen.

Overgangen til fakultetsvise ph.d.-program gjør at noe av innholdet i dagens forskrift kan tas inn i de nye programbeskrivelsene. Dette vil gjøre ph.d.-forskriften tydeligere for dem den gjelder for og for de som skal lese forskriften. I revisjonsprosessen har ph.d.-forskriften også blitt revidert på bakgrunn av endringer i Universitets og høyskoleloven, og den har blitt oppdatert til gjeldene rett.

UiB har hatt en svært grundig revisjonsprosess. Fakultetene har gitt utførlig innspill som har tydeliggjort uklarheter og gitt velbegrunnede forslag til endringer. Forskningsutvalget har drøftet forskriften i to møter. Forskningsutvalget råder styret til å vedta forskriften slik den nå foreligger.

Spørsmålet om forskriften bør åpne for mindre omarbeiding av avhandling før endelig innstilling foreligger, står i en særstilling. Forskningsutvalget har drøftet saken, uten å konkludere. Utvalget ønsker å foreta en grundig utredning om hvordan denne skal forstås sammen med ordningene for errata og underkjennelse. Universitetsdirektøren slutter seg til ønsket om en slik utredning som eventuelt vil lede frem til at Universitetsstyret får seg forelagt en forskriftsendring på dette punktet på et senere tidspunkt i 2019.

Utkast til forskrift slik det nå foreligger gir en tjenlig ramme for fakultetenes videre arbeid med program- og læringsutbyttebeskrivelser for sine ph.d.-program.

01.11.2018/ Kristin Egset Kjøde, Espen Dahle, Yngve Brynjulfsen, Bjørn Einar Aas og Christen Soleim (fung.avd.dir.)

<p style="text-align: center;">Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen</p> <p>Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Bergen 20. juni 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3 og § 3-9.</p> <p>Del I. Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1. Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.), med følgende presiseringer:</p> <p>Dersom det i den enkelte ph.d.-kandidats opplæringsdel inngår kurs/emner som normalt tilbys på masternivå (300-emner), gjelder de reglene som er fastsatt for disse nivåene, jf. lov om universiteter og høyskoler, forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen og fakultetenes utfyllende regler til nevnte forskrift og de enkelte studieplanene og emnebeskrivelsene.</p> <p>For ph.d.-kandidater som i forbindelse med fellesgrader oppholder seg ved andre institusjoner eller arbeidsplasser som ledd i forskerutdanningen, gjelder også vedkommende institusjons regler.</p> <p>For opplæringsdelen, jf. § 7, gjelder universitets- og høyskolelovens disiplinærregler ved siden av forskriften her, jf. lovens § 4-7. For øvrig gjelder disiplinærreglene i forskriften her, jf. § 5-5-2.</p> <p>Dersom ph.d.-kandidaten er arbeidstaker ved Universitetet i Bergen eller andre steder, gjelder også lover og avtaler som er fastsatt for arbeidsforholdet.</p> <p>§ 2. Målsetting, omfang og innhold for ph.d.-utdanningen</p> <p>§ 2-1. Målsetting for ph.d.-utdanningen</p> <p>Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til</p>	<p style="text-align: center;">Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen</p> <p>Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Bergen 29.11.2018 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3, § 3-9 og § 4-13.</p> <p>Del I Innledende bestemmelser</p> <p>§ 1. Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler, forskrift om nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers og fakultetenes egne programbeskrivelser og utfyllende regler.</p> <p>§ 2. Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen</p> <p>§ 2-1. Målsetting for ph.d.-utdanningen</p> <p>Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til</p>
--	---

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.</p> <p>Ph.d.-utdanningen skal gi ph.d.-kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med kvalifikasjonsrammeverket.</p> <p>§ 2-2. Innhold i ph.d.-utdanningen</p> <p>Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt faglig nivå. I tillegg skal ph.d.-kandidaten ha en opplæringsdel i faglig kontekst, metode og teori som gir faglig dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal ph.d.-kandidaten også få trening i formidling av faglig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.</p> <p>§ 2-3. Omfang av ph.d.-utdanningen</p> <p>Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.</p> <p>Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.</p> <p>Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Godkjent vitenskapelig avhandling 2 Godkjent gjennomføring av kursdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse 3 Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne 4 Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas). <p>§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen</p> <p>Styret ved Universitetet i Bergen har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved institusjonen. Ansvaret for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder. Ansvaret for</p>	<p>vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.</p> <p>Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.</p> <p>§ 2-2. Innhold i ph.d.-utdanningen</p> <p>Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt nivå. I tillegg skal kandidaten ha en opplæringsdel i faglig kontekst, metode og teori som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.</p> <p>§ 2-3. Omfang av ph.d.-utdanningen</p> <p>Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til 3 årsverk.</p> <p>Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.</p> <p>Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Godkjent vitenskapelig avhandling 2 Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse 3 Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne, og 4 Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas). <p>§ 3. Ansvar for ph.d.-utdanningen</p> <p>Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen. Universitetsstyret oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.</p>
---	---

<p>koordinering av tverrfaglig og tverrfakultær ph.d.-utdanning skal ivaretas av et vertsfakultet.</p> <p>§ 4. Kvalitetssikring av opplæringsdelen</p> <p>Fakultetene skal kvalitetssikre emnene i ph.d.-utdanningens opplæringsdel i tråd med retningslinjene for kvalitetssikring av emner på bachelor- og masternivå. Se Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia.</p> <p>Del II. Opptak</p> <p>§ 5. Opptak</p> <p>§ 5-1. Vilkår for opptak</p> <p>For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren normalt ha en femårig mastergrad, jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket om andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Fakultetet kan i utfyllende regler stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent</p>	<p>Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet. Med fakultetet selv menes organer på fakultetsnivå.</p> <p>Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler til denne forskriften om opptakskrav, opptaksvedtak, avtaleperiode, midtveisevaluering, opplæringsdelen, framdriftsrapportering, ph.d.-avhandlingen, språk, dokumentasjon ved innlevering, retting av formelle feil, prøveforelesning og disputas.</p> <p>Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, om godkjenning av opplæringsdelen, om tvungen avslutning, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, oppnevning av bedømmelseskomiteé, retting av formelle feil i avhandlingen og om prøveforelesning og disputas kan godkjennes.</p> <p>Det skal legges til rette for tverrfaglig ph.d.-utdanning ved Universitetet i Bergen, der kandidatene skal knyttes til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.</p> <p>§ 4. Kvalitetssikring</p> <p>Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Bergen.</p> <p>Del II Opptak</p> <p>§ 5. Opptak</p> <p>§ 5-1. Vilkår for opptak</p> <p>For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak.</p> <p>Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter</p>
---	---

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>tilgjengelige og i tråd med institusjonens rekrutteringspolitikk og faglige profil.</p> <p>Søknad om opptak til ph.d.-utdanningen: Søknadsskjema Avtale om opptak.</p> <p>Søknaden bør inneholde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Dokumentasjon for utdanningen som skal ligge til grunn for opptaket. 2 Prosjektbeskrivelse som omfatter:<ul style="list-style-type: none"> - faglig redegjørelse for prosjektet - fremdriftsplan - finansieringsplan - dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser - eventuelle planer for opphold ved annen (inkl. utenlandsk) forskningsinstitusjon eller virksomhet - faglig formidling - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter - plan for opplæringsdelen, inkludert opplæring som vil gi generell kompetanse i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket - forslag om minst én veileder og angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø - redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (som informanter, pasienter og foreldre). Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden. <p>Det fagmiljøet ph.d.-kandidaten skal knyttes til, bør delta aktivt i utformingen av prosjektbeskrivelsen og i opplegget for selve ph.d.-utdanningen.</p> <p>Ph.d.-kandidaten og hovedveileder bør raskest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer. Prosjektbeskrivelsen bør</p>	<p>hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette.</p> <p>Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.</p>
--	--

gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode.

Institusjonen kan kreve residensplikt.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, bør søkeren avvises, jf. § 5-3.

Dersom søker ønsker å bruke et annet språk i avhandlingen enn det som er godkjent i forskriftens § 10-4, skal søknad om dette leveres sammen med planen for studiet.

Fakultetet fastsetter søknadsskjema og kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon.

Fakultetet kan sette ytterligere vilkår for opptak i sine utfyllende regler.

§ 5-2. Framgangsmåten ved opptak

Søknad om opptak skal stiles til det fakultetet som har det fagområdet det søkes opptak til og sendes gjennom det instituttet søkeren ønsker å bli knyttet til. Fakultetet kan i sine utfyllende regler fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere hvis antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

Dersom søkers prosjekt tilsier at det kan være aktuelt med tilknytning til flere fagmiljø, skal det før opptak innhentes uttalelse fra disse fagmiljøene og deres respektive institutter. Det skal stilles opp en tentativ prosentvis fordeling av innsats fra fagmiljøene og fra eventuelle eksterne partner.

Avgjørelsen om opptak baseres på en samlet vurdering av prosjektbeskrivelsen, søkerens formelle kvalifikasjoner, tilstrekkelige ressurser for gjennomføringen og den innsendte planen for forskerutdanning og skjer etter innstilling fra vedkommende institutt. Dersom prosjektets art gir grunn til det, skal det legges vekt på planens redegjørelse for de rettslige og etiske problemstillingene.

Fra tilsagn om opptak er gjort kjent for ph.d.-kandidaten, skal det ikke gå mer enn én måned

før signert avtale om ph.d.-utdanning foreligger.

§ 5-3. Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak gjøres av fakultetet selv. Vedtaket baseres på en samlet vurdering av søknaden, se § 5-2 tredje ledd.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden/opptaksperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak bør nektes hvis:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- de immaterialrettslige avtalene som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til ph.d.-utdanningen, jf. § 5-1.

§ 5-4. Opptaksperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier. Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre studieløp enn seks (6) år. Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon under studieløpet.

Maksimaltid på et ph.d.-program er normalt 8 år fra startdato. Lovfestede permisjoner og pliktarbeid medregnes ikke.

Avtaleperioden kan forlenges ved permisjoner som følger av kandidatens rettigheter som arbeidstaker, eller gjennom rettigheter gitt gjennom andre finansieringskilder.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges opptaksperioden tilsvarende.

§ 5-2. Opptaksvedtak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som har det fagområdet det søkes opptak til. Tverrfaglige kandidater søker normalt opptak ved det fakultet der hovedveileder er tilknyttet.

Vedtaket om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtaket skal gjøres etter en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan rangere kvalifiserte søkere når antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptaksvedtaket skal fastsette avtaleperiode.

Opptak bør nektes dersom:

a) avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen

b) de immaterialrettslige avtalene som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet, eller

c) søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d-programmet.

Det kan gjøres unntak fra bokstav c) for søkere fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

§ 5-3. Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk. Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Unntaket er kandidater som deltar i organisert dobbelkompetanseutdanning. Her kan fakultet som tilbyr dobbelkompetanseutdanning gi egne regler for avtaleperioden.

Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Opptaksperioden kan etter søknad forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det vedlegges en redegjørelse for hva som er gjort/publisert og hva som gjenstår av ph.d.-arbeidet. Søknaden kan innvilges der fakultetet etter en samlet vurdering finner at prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge.

Ved innvilget forlengelse kan fakultetet selv sette ytterligere vilkår.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter etter ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til universitetets infrastruktur. Ph.d.-kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet selv forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det vedlegges en redegjørelse for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-arbeidet. Det skal gjøres en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet selv sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4. Ph.d.-avtalen

Opptak til ett av Universitetet i Bergens ph.d.-program formaliseres gjennom en skriftlig avtale. Ph.d.-avtalen underskrives av kandidat, veileder(e), institutt og det fakultetet kandidaten er tatt opp ved. Ph.d.-avtalen inneholder bestemmelser om partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Vesentlige endringer i ph.d.-avtalen som påvirker gjennomføringen av forskningsprosjektet eller opplæringsdelen, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

Kandidaten skal ha nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidat med ekstern finansiering eller arbeidsplass, skal dette reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidspart i forbindelse med det enkelte forskningsprosjektet. Slik avtale er del av ph.d.-avtalen og skal som hovedregel foreligge på det

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning

Ph.d.-kandidaten, veilederen eller fakultetet kan ta initiativ til å avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av ph.d.-utdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr og rettigheter til resultater.

Ved frivillig avslutning som skyldes ph.d.-kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet fakultet, skal ph.d.-kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

En avhandling som er utarbeidet under organisert veiledning i et forskerutdanningsløp, kan ikke leveres inn til bedømmelse som en fri doktorgrad/dr.philos.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning

Fakultetet kan beslutte tvungen avslutning før avtalt tid for ph.d.-utdanningen er utløpt. Slik tvungen avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Gjentatte og vesentlige brudd fra ph.d.-kandidaten side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
- Vesentlig forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet av en slik art at det skaper begrunnet tvil om ph.d.-kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning, må den vesentlige forsinkelsen skyldes forhold som ph.d.-kandidaten selv har herredømme over.
- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som ph.d.-kandidaten selv har herredømme over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, som fusk som rammes av reglene i universitets- og høyskolelovens § 4-7.
- Opptreden fra en kandidat som bryter med den tilliten som må foreligge mellom universitet og ph.d.-kandidat under gjennomføringen, også straffbare forhold

tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning

Kandidat og fakultet kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av ph.d.-utdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr og rettigheter til resultater.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning ved forsinkelse eller manglende fremdrift

Når ett eller flere av de følgende vilkårene er oppfylt, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:

- a) Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b) Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 9.
- c) Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper overveiende sannsynlighet for at kandidaten ikke vil kunne fullføre til avtalt tid.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom fremdriftssvikten eller forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtaket etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnda.

§ 5-5-3. Tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver

Vedtaket om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk fattes av fakultetet selv etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til Den sentrale klagenemnd.

Vedtaket om tvungen avslutning på bakgrunn av uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.

knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Vedtak om tvungen avslutning gjøres av det fakultetet hvor ph.d.-kandidaten er opptatt etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til Den sentrale klagenemnd.

Dersom ph.d.-kandidaten er tilsatt ved universitetet, kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene for oppsigelse eller avskjed i tjenestemannsloven er oppfylt.

§ 5-6. Ph.d.-avtalen

Opptak til universitetets ph.d.-program formaliseres gjennom en skriftlig avtale innenfor rammen av standardavtalen for opptak vedtatt av universitetsstyret. Avtalen underskrives av ph.d.-kandidat, veileder(e), institutt og det fakultetet ph.d.-kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at ph.d.-kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid. Veileder som eventuelt oppnevnes etter opptakstidspunktet skal underskrive avtalen

umiddelbart etter oppnevning. Minst én veileder skal være oppnevnt ved opptakstidspunktet, jf. § 5-3.

Ph.d.-kandidater som tilsettes ved Universitetet i Bergen undertegner egen arbeidsavtale.

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, fakultetet og den eksterne parten.

Dersom ph.d.-kandidaten er knyttet til annen arbeidsplass, skal det inngås avtale som regulerer arbeidsvilkårene, tid til doktorgradsarbeidet, driftsmidler og behov for vitenskapelig utstyr. Avtalen skal sikre at ph.d.-kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskningsmiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonens retningslinjer for slikt samarbeid følges og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Avtalen skal angi tidspunktet ph.d.-utdanningen påbegynnes.

Vesentlige endringer i avtalen som påvirker gjennomføringen av forskningsprosjektet eller opplæringsdelen, skal forelegges fakultetet til eventuell godkjenning.

§ 5-7. Infrastruktur

Ph.d.-kandidaten skal ha nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet til disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas ved grunnenhet/fakultetet. For ph.d.-kandidat med ekstern finansiering og/eller arbeidsplass, inngås det avtale mellom grunnenhet/fakultetet og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjektet. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle ph.d.-kandidaten gjøres, eller umiddelbart etterpå.

<p>Del III. Gjennomføring</p> <p>§ 6. Veiledning</p> <p>§ 6-1. Veiledning</p> <p>Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning, og ph.d.-kandidaten skal ha jevnlig kontakt med sin(e) veileder(e) og skal inngå i et aktivt forskningsmiljø. Ph.d.-kandidaten skal ha anledning til å få sitt avhandlingsarbeid drøftet i seminar.</p> <p>Når arbeidet med en ph.d.-avhandling involverer flere institutt, skal faglig kreditt og eventuell økonomisk uttelling for det enkelte institutt nedfelles i egen avtale (opptaksavtale del B). Dette gjelder også når veilederne for en avhandling kommer fra ulike institutt. Se eget punkt i opptaksavtalen om dette.</p> <p>Ph.d.-kandidaten bør som hovedregel ha to veiledere, hvor en oppnevnes som hovedveileder. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet. I tillegg kan det oppnevnes en eller flere medveiledere. Veileder(e) skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst en av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra veiledning av kandidater på master- og/eller ph.d.-nivå.</p> <p>Hovedveileder har det faglige og administrative hovedansvaret for ph.d.-utdanningen for ph.d.-kandidaten og skal være ph.d.-kandidatens primære kontakt i det daglige. Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der ph.d.-kandidaten er tatt opp, eller fra institusjoner godkjent av fakultetet. Ekstern veileder kan være hovedveileder basert på avtaler mellom den institusjonen vedkommende er ansatt ved og UiB. Dersom fakultetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra fakultetet.</p> <p>Medveileder(e) er øvrig(e) fagperson(er) som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for ph.d.-kandidaten med hovedveileder.</p>	<p>Del III. Gjennomføring</p> <p>§ 6. Veiledning</p> <p>Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultet, institutt og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.</p> <p>§ 6-1. Oppnevning av veiledere</p> <p>Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.</p> <p>Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst en av de oppnevnte veilederne skal normalt ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.</p> <p>Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller bør medveileder være tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp.</p> <p>Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel, §§ 6 til 10, gjelder for veilederne.</p> <p>Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny hovedveileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratrukke før ny oppnevnt.</p>
---	--

Ekstern veileder er en veileder fra et annet fakultet enn det ph.d.-kandidaten er tatt opp ved, eller som kommer fra en institusjon utenfor Universitetet i Bergen.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for veilederne.

§ 6-2. Veiledningens innhold

Ph.d.-kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i ph.d.-kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5-1. Veileder plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek og arkiv. Veilederne skal gi ph.d.-kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 6-3. Midtveiseevaluering

Hver ph.d.-kandidat skal gjennomgå en midtveiseevaluering. Fakultetet bestemmer tidspunkt og form og kan gi alminnelige retningslinjer. Som hovedregel skal midtveiseevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor ph.d.-kandidatens eget fagfelt og/eller tilgrensende fagfelt.

Midtveiseevalueringen, i likhet med den jevnlig rapporteringen, har som hovedformål å hjelpe ph.d.-kandidaten, ved å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet

§ 6-2. Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og skal gi råd om opplæringsdelen. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi kandidat veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv. Fakultetets avgjørelse kan påklages til den sentrale klagenemnden.

§ 6-3. Midtveiseevaluering

Hver kandidat skal gjennomgå en midtveiseevaluering. Som hovedregel skal midtveiseevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor kandidatens eget fagfelt og tilgrensende fagfelt. Midtveiseevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidat til å identifisere forhold som medfører risiko for at

stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder(e) og ph.d.-kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

§ 6-4. Avslutning av veiledningen

Ph.d.-kandidaten og veileder kan ved enighet be fakultetet om å oppnevne ny veileder for ph.d.-kandidaten. Veileder kan ikke fratrukke seg før ny veileder er oppnevnt.

Hvis en ph.d.-kandidat eller veileder finner at den annen part ikke etterlever sine forpliktelser slik de er spesifisert i denne forskriften og i tilhørende avtaler, plikter den part som hevder at det foreligger brudd på forpliktelser å ta dette opp med den annen part. Ph.d.-kandidaten og veileder skal i fellesskap søke å finne en løsning på situasjonen som er oppstått.

Hvis partene etter drøfting ikke er kommet fram til enighet om hvordan situasjonen skal løses, kan ph.d.-kandidaten eller veileder be om å bli løst fra veiledningsavtalen. En anmodning om å bli løst fra veiledningsavtalen skal sendes til fakultetet, som eventuelt vedtar å løse ph.d.-kandidat og veileder fra avtalen.

I forbindelse med denne beslutningen skal fakultetet påse at kandidaten skriver under veilederavtale med ny veileder.

Veilederen/veilederne og fakultetet skal påse at rettighetstvister og eventuelle andre forhold som kan medføre konflikter, i størst mulig grad avklares på et tidlig tidspunkt, slik at det ikke oppstår fare for forsinkelse i ph.d.-kandidatens prosjekt.

Tvister om veileders og ph.d.-kandidatens faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved vedkommende fakultet. Avgjørelsen fra fakultetet kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7. Opplæringsdelen

§ 7-1. Opplæringsdelens formål

prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

Ph.d.- utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme.

Institusjonen har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i tråd med kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom institusjonen ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at ph.d.-kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

§ 7-2. Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3. Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen av ph.d.-utdanningen skal inneholde faglig og metodisk skolering som er ønskelig av hensyn til arbeidet med avhandlingen og for kvalifisering til yrker hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. I tillegg skal opplæringsdelen gi trening i formidling av faglig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten. Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som minst gir fem (5) studiepoeng.

Fakultetet er ansvarlig for å gi alle ph.d.-kandidater tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal fakultetet legge til rette for at ph.d.-kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre

§ 7. Opplæringsdelen

§ 7-1. Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

§ 7-2. Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for søkere som har bakgrunn fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3. Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst fem (5) studiepoeng.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at kurs og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen.

enheter/fakulteter, eller ved en annen institusjon som gir godkjent doktorgradsopplæring. Faglige nettverk og forskerskoler kan involveres.

Opplæringen kan gis dels som regelmessige forelesninger/seminarer, dels som kortere intensive samlinger eller i annen form godkjent av fakultetet. I de fag der det ikke foreligger egnet kurstilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som del av opplæringen. Som et ledd i opplæringsdelen kan ph.d.-kandidaten holde vitenskapelige innlegg, seminar eller forelesninger og på denne måten få øvelse i faglig formidling. Populærvitenskapelig arbeid som krever tilnærmet samme arbeidsinnsats, kan godkjennes som tilsvarende skolering i faglig formidling.

Alle som er tatt opp til ph.d.-utdanningen, skal følge opplæringsdelen. Det kreves dokumentasjon for at ph.d.-kandidaten har tilegnet seg nødvendige faglige kunnskaper. Slik dokumentasjon kan skje gjennom obligatoriske praktiske øvelser, skriftlige eller muntlige prøver, forelesninger, seminarundervisning eller i form av vitenskapelige og/eller populærvitenskapelige artikler eller i annen form godkjent av fakultetet.

Fakultetet kan likevel frita for deltakelse i deler av opplæringsprogrammet når tilsvarende krav er oppfylt ved annen enhet/fakultet eller institusjon som gir godkjent opplæring. Det kan også gis helt eller delvis fritak for slik deltakelse dersom annen opplæring eller forskningsmessig erfaring som gir tilsvarende kompetanse, kan dokumenteres, for eksempel ved forskningsopphold ved annen forskningsinstitusjon, gjennom faglige nettverk og deltakelse i nasjonale eller internasjonale forskerkurs og forskerskoler.

§ 8. Ph.d.-kandidatens rettigheter ved permisjon

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd

§ 8. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel

<p>med lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14-10, fjerde ledd.</p> <p>§ 9. Rapportering</p> <p>I løpet av avtaleperioden skal ph.d.-kandidaten og hovedveileder, hvert år levere separate skriftlige rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fakultetet eller av andre enheter som fakultetet har delegert dette til.</p> <p>Fakultet, veileder(e) og ph.d.-kandidaten plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.</p> <p>Ph.d.-kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller utilfredsstillende framdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.</p> <p>§ 10. Ph.d.-avhandlingen</p> <p>§ 10-1. Krav til avhandlingen</p> <p>Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.</p>	<p>under permisjonstiden, i tråd med lov om folketrygd § 14-10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14-10, fjerde ledd, av 18.12.2006.</p> <p>Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.</p> <p>§ 9. Rapportering</p> <p>I løpet av avtaleperioden skal kandidat og hovedveileder hvert år levere separate og uavhengige rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom framdriftsrapportene.</p> <p>Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for framdriftsrapportering. Manglende eller utilfredsstillende framdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp denne plikten kan bli fratatt veilederansvaret.</p> <p>Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med framdriftsrapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.</p> <p>Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.</p> <p>§ 10. Ph.d.-avhandlingen</p> <p>§ 10-1. Krav til avhandlingen</p> <p>Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå</p>
---	--

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i studiet.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Et arbeid eller deler av arbeid som ph.d.-kandidaten tidligere har fått godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke bli gjenstand for bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

§ 10-2. Fellesarbeid

Fellesarbeid godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf. § 10-1) forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det innhentes erklæringer fra de øvrige forfatterne, eller sentrale representanter for disse og eventuelt andre som har fulgt arbeidet, slik at ph.d.-kandidatens innsats kan identifiseres. Fellesarbeid bør i størst mulig grad avtales på forhånd.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samarbeid med andre forfattere, skal ph.d.-kandidaten følge normene for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver ph.d.-kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid.

§ 10-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Et arbeid eller deler av arbeid som kandidaten tidligere har fått godkjent for ph.d.-graden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke bli gjenstand for bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

§ 10-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 10-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Det kan dispensere fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.</p> <p>Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf. § 11-3.</p> <p>§ 10-4. Språk</p> <p>Avhandlingen skal være skrevet på engelsk, norsk, svensk eller dansk. Dersom ph.d.-kandidaten ønsker å benytte et annet språk enn disse, skal det være søkt og gitt tillatelse til dette ved opptak, jf. § 5-1.</p> <p>§ 10-5. IPR-rettigheiter</p> <p>Universitetets IPR-reglement, se Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret i sak 74/10 (1. desember 2010), gjelder for alle som er tatt opp som ph.d.-kandidater innenfor ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen. Dersom ph.d.-kandidaten er ansatt ved en institusjon som har et annet reglement enn det UiB har, må forhold knyttet til IPR og regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner nedfelles i avtale.</p> <p>Den som skaper et forsknings- eller arbeidsresultat, har i utgangspunktet rettighetene til dette med mindre annet følger av lov, avtale eller Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen. I reglementet er det bestemmelser om plikten som er gitt i lov om å melde fra om resultater fra forskning som kan ha potensial for næringsmessig utnytting.</p> <p>Del IV. Fullføring</p> <p>§ 11. Bedømmelse</p> <p>§ 11-1. Grunnlag for bedømmelse</p>	<p>Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.</p> <p>Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.</p> <p>§ 10-4. Språk</p> <p>Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.</p> <p>§ 10-5. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse</p> <p>Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets IPR-reglement, se reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen</p> <p>For kandidater med annen arbeidsgiver enn Universitetet i Bergen skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.</p> <p>Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.</p> <p>For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.</p> <p>Del IV. Fullføring</p> <p>§ 11. Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid</p> <p>§ 11-1. Innlevering av søknad om bedømmelse</p>
---	--

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>Doktorgraden tildeles på grunnlag av:</p> <ul style="list-style-type: none"> a Godkjent gjennomføring av<ul style="list-style-type: none"> . opplæringsprogrammet, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse b Godkjent vitenskapelig avhandling<ul style="list-style-type: none"> . c Godkjent prøveforelesning over oppgitt<ul style="list-style-type: none"> . emne og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas. <p>§ 11-2. Tidsbruk fra innlevering til disputas</p> <p>Institusjonen må bestrebe at tiden fra innlevering av avhandlingen til disputas er kortest mulig. Det skal normalt ikke gå mer enn fem (5) måneder fra innlevering til disputas.</p> <p>Det er hovedveilederens ansvar å gjøre fakultetet oppmerksom på at innlevering er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan starte.</p> <p>§ 11-3. Innlevering, tilbaketrekking</p> <p>Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet ph.d.-kandidaten er knyttet til. Med søknaden skal det følge det antallet eksemplarer av avhandlingen som fakultetet bestemmer. Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent, jf. § 7-2. Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere det antallet eksemplarer som kreves av det enkelte fakultet. Avhandlingen leveres i standardisert format og i den form (papirbasert/elektronisk) fakultetet bestemmer.</p> <p>Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.</p> <p>Som vedlegg til søknaden skal følge:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avhandlingen i godkjent format og i henhold til institusjonens bestemmelser i den form og det antall eksemplarer institusjonen har bestemt - Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, som etiske avklaringer jf. § 5-1 annet ledd	<p>Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet selv.</p> <p>Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.</p> <p>Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.</p> <p>Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.</p>
--	---

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>- Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 10-2</p> <p>- Erklæring om ph.d.-arbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang</p> <p>- Erklæring om at ph.d.-arbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.</p> <p>Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.</p> <p>Søknader som ikke fyller kravene, skal avvises.</p> <p>§ 11-4. Oppnevning av bedømmelseskomité</p> <p>Til å bedømme avhandlingen og forsvaret av den, oppnevner fakultetet etter forslag fra vedkommende institutt, en sakkyndig bedømmelseskomité på minst 3 medlemmer. Begrunnelsen bør vise hvordan komiteén samlet dekker avhandlingens fagfelt.</p> <p>Fakultetet utpeker en av sine representanter til komiteéns leder. Når særlige grunner tilsier det, kan fakultetet oppnevne en administrativ leder som ikke deltar i den faglige bedømmelsen av avhandlingen. Så vidt mulig skal to av komitémedlemmene være uten tilknytning til UiB. Minst ett av medlemmene bør være fra utenlandsk lærested. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Det kjønn som ph.d.-kandidaten har, bør være representert i komiteen. Komiteen skal normalt settes sammen slik at begge kjønn er representert. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for komiteéns medlemmer, og jf. lovens § 10.</p> <p>Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteén, men kan om ønskelig innkalles til samtaler i denne for å gjøre rede for veiledningen og arbeid med avhandlingen. Oppnevnt veileder kan heller ikke administrere komiteéns arbeid eller lede disputasen. Dette må imidlertid ikke hindre samarbeid om grader med institusjoner som har en annen praksis. Det bør normalt ikke gå mer enn én måned fra avhandlingen innleveres til ph.d.-kandidaten</p>	<p>§ 11-2. Oppnevning av bedømmelseskomité</p> <p>Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.</p> <p>Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.</p> <p>Det bør normalt ikke gå mer enn fire (4) uker fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er godkjent til komiteen er oppnevnt.</p> <p>Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begge kjønn er representert • flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen • ett av medlemmene, om mulig, er fra en relevant utenlandsk institusjon • alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse <p>Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.</p>
--	---

underrettes om komitéens sammensetning. Ph.d.-kandidaten skal gis anledning til å innlevere skriftlige merknader om komitéens sammensetning, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

Hvis en avhandling leveres inn i omarbeidet versjon for ny bedømmelse, se § 12-5, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteén delta i den nye komitéens arbeid.

Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

§ 12. Komitéens innstilling og behandling av innstillingen

§ 12-1. Komitéens innstilling og ph.d.-kandidatens merknader

Komiteén gir en begrunnet innstilling innen en frist satt av fakultetet, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Dissenser skal begrunnes. Komiteén kan kreve framlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteéns innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes ph.d.-kandidaten, som gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom ph.d.-kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteén før fakultetet gjør realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteéns innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret eller det organet dette bemyndiger.

§ 12-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i

§ 11-3. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se den forrige bedømmelsen.

§ 11-4. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve framlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire (4) uker før komiteens frist for avlevering av innstilling og kan bare skje en gang.

§ 12-3. Fakultets behandling av enstemmig innstilling

Dekanen kan på fullmakt godkjenne en komitéinnstilling når den enstemmig konkluderer med at avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Dersom dekanen legger innstillingen fram for fakultetsstyret, og dersom minst 2/3 av fakultetsstyrets frammøtte medlemmer finner at det er begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes, skal fakultetsstyret innhente avklaring fra bedømmelseskomiteen. Hvis slik kontakt ikke har gitt eller antas å ville gi ønsket avklaring, skal fakultetsstyret oppnevne to nye sakkyndige som skal gi individuelle uttalelser om avhandlingen. Ph.d.-kandidaten skal underrettes om denne oppnevningen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader innen en gitt frist.

Dersom 2/3 av fakultetsstyrets frammøtte medlemmer stemmer mot den opprinnelige innstillingen, kan fakultetsstyret vedta å gå mot den opprinnelige innstillingen, selv om konklusjonen i den opprinnelige innstillingen får støtte av én eller begge av de to nye sakkyndige.

§ 12-4. Fakultets behandling av delt innstilling

Dersom det er dissens i komiteen, kan fakultetsstyret uten ytterligere bedømmelse gjøre vedtak i saken med 2/3 flertall. Dersom 2/3 flertall ikke oppnås, skal fakultetsstyret søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen, eller, hvis slik kontakt ikke har gitt eller antas å ville gi ønsket avklaring, skal fakultetsstyret oppnevne to nye sakkyndige, som gir individuelle uttalelser om avhandlingen. Ph.d.-kandidaten skal underrettes om denne oppnevningen. Slike tilleggsuttalelser eller

§ 12. Fakultets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader innen en gitt frist.

Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til konklusjonene fra flertallet i den opprinnelige komitéen, skal denne innstillingen følges. Dersom mindretallets konklusjon får støtte fra en av eller begge de nye sakkyndige, kan fakultetsstyret selv gjøre vedtak med 2/3 flertall.

§ 12-5. Innlevering til ny bedømmelse

En avhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan innleveres til ny bedømmelse i omarbeidet form, enten som eneste arbeid eller som ett av flere sammenhengende arbeider.

En avhandling som ikke godkjennes for disputas, kan innleveres i omarbeidet utgave først seks (6) måneder etter at institusjonen har vedtatt dette. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

§ 12-6. Resultatet av behandlingen

Ph.d.-kandidaten underrettes om utfallet av behandlingen.

§ 12-7. Offentlig tilgjengelighet

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputasen holdes. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse.

Det kan ikke gis restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak for en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjørelse/publisering. Slik utsettelse kan skje når ph.d.-utdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av en ekstern part og for at

§ 13 Avhandlingen

§ 13-1. Avhandlingens format

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

<p>den eksterne parten skal kunne ta stilling til patentering/kommersialisering, jf. opptaksavtalens del C. Ekstern part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal ph.d.-kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medvirkning.</p> <p>§ 12-8. Sammendrag av avhandlingen, pressemelding</p> <p>Det skal utarbeides et sammendrag av avhandlingen på engelsk (1-3 sider), med sikte på å gjøre avhandlingen og dens resultater kjent for forskningsmiljø i inn- og utland. Sammendraget skal følge avhandlingen.</p> <p>I god tid før disputasen finner sted, skal kandidaten utforme en pressemelding som sendes fakultetet til godkjenning. Pressemeldingen skal utformes i samsvar med den malen som vedtas. Fakultetet har ansvar for at pressemeldingen blir sendt til Kommunikasjonsavdelingen, senest to uker før disputasen finner sted.</p> <p>Fakultetet har ansvar for informasjon til ph.d.-kandidatene om prosedyrene i forbindelse med offentliggjøring av ph.d.-arbeidet. Retningslinjer og eksempler på pressemelding sendes ph.d.-kandidaten når avhandlingen er godkjent.</p>	<p>Kandidaten skal også levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og en pressemelding på norsk.</p> <p>§ 13-2. Retting av formelle feil i avhandlingen</p> <p>Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.</p> <p>§ 13-3. Offentliggjøring</p> <p>Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 13-2.</p> <p>Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Hverken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i</p>
--	---

<p>§ 13. Prøveforelesning og disputas</p> <p>Ph.d.-utdanningen avsluttes med</p> <p>a Godkjent prøveforelesning over oppgitt) emne.</p> <p>b Disputas.)</p> <p>§ 13-1. Prøveforelesning</p> <p>Etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares, jf. § 12-1, skal ph.d.-kandidaten prøveforelese. Prøveforelesningen er en selvstendig del av ph.d.-prøven. Hensikten er å prøve ph.d.-kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden til (10) virkedager før forelesningen.</p> <p>Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og skjer på avhandlingsspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.</p> <p>Prøveforelesningen skal normalt holdes etter at avhandlingen er innlevert, men før disputasen og skal godkjennes av en bedømmelseskomite nedsatt av fakultetet.</p> <p>Etter prøveforelesningen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet, der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningen. Innberetningen skal konkludere med om forelesningen er godkjent/ikke godkjent. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen ikke anbefales godkjent.</p> <p>Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige,</p>	<p>hvert enkelt tilfelle tilfredsstillt kravet til medforfatterskap.</p> <p>§ 14. Prøveforelesning og disputas</p> <p>Ph.d.-utdanningen avsluttes med:</p> <p>a) Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne.</p> <p>b) Disputas.</p> <p>§ 14-1. Prøveforelesning</p> <p>Kandidaten skal prøveforelese etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningen er en selvstendig del av ph.d.-prøvene. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne og bør ha en varighet på omtrent 45 minutter. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.</p> <p>Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.</p> <p>Prøveforelesningen skal vurderes av en bedømmelseskomite. Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.</p> <p>Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.</p>
--	--

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>dersom ikke institusjonen har bestemt noe annet.</p> <p>§ 13-2. Disputas</p> <p>Disputasen skal normalt finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to (2) måneder etter at institusjonen har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.</p> <p>Tid og sted for disputasen skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før den avholdes.</p> <p>Forelesning og disputas skal normalt skje på norsk, engelsk, dansk eller svensk.</p> <p>Er avhandlingen skrevet på et annet språk i samsvar med § 5-1 og § 10-4, kan fakultetet tillate at disputasen holdes på vedkommende språk.</p> <p>Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskommiteén og oppnevnes av fakultetet. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteén.</p> <p>Disputasen ledes av dekanen, eller den dekanen bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen og bedømmelsen av denne. Deretter gjør ph.d.-kandidaten rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen. Første opponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Det enkelte fakultet kan likevel fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom ph.d.-kandidaten og opponentene. Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere ex auditorio, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunktet som denne fastsetter.</p> <p>Etter disputasen sender bedømmelseskommiteén en innberetning til fakultetet, der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om disputasen er godkjent/ikke godkjent. Det skal</p>	<p>Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.</p> <p>§ 14-2. Disputas</p> <p>Ph.d. kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og ph.d.-kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.</p> <p>Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.</p> <p>Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.</p> <p>Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.</p> <p>Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.</p> <p>Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere <i>ex auditorio</i>.</p> <p>Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.</p> <p>Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én gang. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.</p> <p>Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.</p>
---	--

<p>begrunnes dersom disputasen ikke anbefales godkjent.</p> <p>Hvis disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas holdes en gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige. Disputasen skal finnes tilfredsstillende før vitnemål kan tildeles.</p> <p>§ 14. Kreering og vitnemål</p> <p>På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningen og disputasen er godkjent, kreerer universitetsstyret ph.d.-kandidaten til philosophiae doctor.</p> <p>Vitnemålet utferdiges av institusjonen. På vitnemålet skal tittelen på avhandlingen for oppnådd ph.d.-grad føres opp. Opplysninger om det faglige opplæringsprogrammet ph.d.-kandidaten har deltatt i, skal vedlegges vitnemålet. Det kan gis nærmere regler om utformingen av vitnemålet og om øvrige opplysninger som skal framgå av dokumentet og av vedlegget (Diploma Supplement).</p> <p>§ 15. Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)</p> <p>Det skal utstedes vedlegg til vitnemålet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.</p> <p>§ 16. Klage</p> <p><i>Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen</i></p> <p>Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Begrunnet klage sendes til fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.</p> <p>§ 17. Klage over eksamen i opplæringsdelen</p> <p>Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov 1. april</p>	<p>§ 15. Kreering og vitnemål</p> <p>På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningen og disputasen er godkjent, kreerer universitetsstyret kandidaten til philosophiae doctor.</p> <p>Vitnemålet utferdiges av Universitetet i Bergen.</p> <p>§ 16. Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)</p> <p>Det skal utstedes vedlegg til vitnemålet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.</p> <p>§ 17. Klage</p> <p>§ 17-1 Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen</p> <p>Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet</p>
---	---

<p>2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, § 5-3 Klage over karakterfastsetting - rett til begrunnelse og § 5-2 Klage over formelle feil ved eksamen.</p> <p>§ 18. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar</p> <p>Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomitéen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.</p> <p>Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.</p> <p>§ 19. Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>§ 19-1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.</p> <p>I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for bestemmelsene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige, se og § 19-4.</p> <p>§ 19-2. Fellesgrader og fellesgradsavtaler</p> <p>Ved fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom</p>	<p>opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.</p> <p>§ 17-2. Klage over eksamen i opplæringsdelen</p> <p>Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov om universiteter og høyskoler, § 5-3 Klage over karakterfastsetting - rett til begrunnelse og § 5-2 Klage over formelle feil ved eksamen.</p> <p>§ 17-3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar</p> <p>Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomitéen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.</p> <p>Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.</p> <p>§ 18. Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>§ 18-1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.</p> <p>I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for bestemmelsene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.</p> <p>§ 18-2. Fellesgrader og fellesgradsavtaler</p> <p>Ved fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har</p>
--	---

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av:</p> <p>a et vitnemålsdokument utstedt av alle) konsortiemedlemmene,</p> <p>b et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne,) eller en kombinasjon av a) og b).</p> <p>Fellesgradsavtaler skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom universitetet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret vedtar retningslinjer for fellesgradssamarbeid, inkludert mal for samarbeidsavtaler jf. første ledd.</p> <p>§ 19-3. Cotutelle-avtaler</p> <p>Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt ph.d.-kandidat og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.</p> <p>§ 19-4. Krav ved fellesgrader og cotutelle</p> <p>Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.</p> <p>§ 20. Delegering</p> <p>Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.</p> <p>§ 21. Ikrafttredelse</p> <p>Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 12. juni 2003¹ for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen vedtatt av universitetsstyret.</p> <p><small>1Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.</small></p> <p>§ 22. Overgangsbestemmelser</p> <p>Den som når denne forskriften trer i kraft er tatt opp ved ph.d.-utdanningen etter forskrift 12. juni 2003 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, beholder de</p>	<p>ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av:</p> <p>a et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene,</p> <p>b et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne eller en kombinasjon av a) og b).</p> <p>Fellesgradsavtaler skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom universitetet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret i konsortiet vedtar retningslinjer for fellesgradssamarbeid, inkludert mal for samarbeidsavtaler.</p> <p>§ 18-3. Cotutelle-avtaler</p> <p>Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.</p> <p>§ 18-4. Krav ved fellesgrader og cotutelle</p> <p>Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.</p> <p>§ 19. Delegering</p> <p>Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.</p> <p>§ 20. Ikrafttredelse</p> <p>Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen fra 09.07.2013 vedtatt av universitetsstyret.</p> <p>§ 21. Overgangsbestemmelser</p> <p>Den som når denne forskriften trer i kraft er tatt opp ved ph.d.-utdanningen etter Forskrift</p>
--	---

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

<p>rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.</p> <p>Forskrift 12. juni 2003 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, er tilgjengelig ved Kollegiesekretariatet.</p>	<p>for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen fra 09.07.2013, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.</p>
---	--